

REPORTAGE

Een toevallige ontmoeting betekent de redding voor een jonge vrouw uit Hengelo. In Amsterdam zet zij in 1958 een kind op de wereld. Pas 58 jaar later worden vader en zoon herenigd, na een opmerkelijke zoektocht.

De zoon van wie niemand wist

Erik Gigengack

Een jonge vrouw zit huilend in een Amsterdams café. Het is lente 1958. Een 61-jarige glazenwasser verlaat zijn vaste plek aan de bar en probeert haar in plat Amsterdams te troosten: 'Wat ben je toch verdrietig, meissie. En het is nog wel zo'n mooie dag!'

Hij gaat aan het tafeltje zitten en legt bezorgd zijn hand op haar arm. Met een onmiskenbaar Twents accent stort de vrouw in korte zinnen haar wanhoop uit. Ze is zwanger, huilt ze, en ze is naar Amsterdam gekomen voor een abortus. Zowel voor de net 28 jaar geworden Truus als voor Amsterdamer Harry zal deze ontmoeting een omwenteling in hun leven betekenen en in zekere zin ook een redding.

Vonk

Begin dat jaar was Truus nog de inwonende dienstbode bij een hoogbejaarde vrouw in Hengelo. Daar ontmoet ze Mark, die na anderhalf jaar bij de marine in Nieuw-Guinea terug is in Twente en daar zijn grootmoeder bezoekt. Al snel slaat de vonk tussen Mark en Truus over en krijgt het stel een heimelijke relatie. Maar het verlof en daarmee de liefdesrelatie zijn van korte duur.

Mark is allang weer vertrokken naar de kazerne van de Koninklijke Marine als Truus merkt dat ze zwanger is. Ze meldt het bij haar werkgeefster, maar de oude vrouw wil niets van het verhaal weten en ontslaat haar dienstbode ter plekke.

Truus vindt een ander onderkomen in Hengelo, waar haar wanhoop met de weken toeneemt. Ze is geboren en getogen in Almelo. Haar uit het katholieke Tubbergen afkomstige familie zal een onge-

huwd moederschap niet tolereren. Als Truus een lotgenoot ontmoet, komen de vrouwen op een idee: beide ongeboren kindjes moeten verdwijnen. Ze besluiten in Amsterdam een illegale abortus te ondergaan. Eenmaal in de hoofdstad blijkt het drieste voornemen onvoldoende doordacht. Een naam of adres hebben de Twentse vrouwen niet, en bovendien sluipt er twijfel in de hoofden. Hun wegen scheiden en Truus gaat uitgeput een typisch Amsterdams café binnen, om die avond met een ruim dertig jaar oudere glazenwasser mee naar huis te gaan.

Eenzaamheid

Voor Harry is zijn thuis al lang niet meer de plek waar hij zich op zijn gemak voelt. Zonder zijn overleden vrouw voelt hij zich eenzaam. Hij zoekt bijna alle dagen van de week gezelligheid in de kroeg, spoelt daar zijn verdriet weg. Hij is hard op weg om alcoholist te worden. Maar op deze lentedag kan hij een wanhopige jonge vrouw onderdak bieden.

Jaren later zijn Harry en Truus vertrouwde gezichten in het buurtje waar ze wonen. Truus voelt zich thuis in Amsterdam, hoewel ze om haar Twentse accent wel 'de boerin' wordt genoemd. Haar zoon Henry is een flinke jongen, die liefdevol wordt verwend door zijn stiefvader Harry, van wie hij niet beter weet dan dat het zijn echte vader is.

Pas als Henry vijftig jaar is en zijn moeder door een ernstige ziekte wordt getroffen, krijgt hij van haar het ware verhaal te horen. Ook al weet Henry nu de achternaam van zijn biologische vader, het is te weinig informatie voor een zoektocht.

Tineke

Terug in de tijd. De jonge moeder Truus wandelt met baby Henry

▲ De jonge moeder Truus met haar zoon Henry. De foto is door Henry beschikbaar gesteld.

▲ Erik Gigengack uit Hengelo verenigde in Amsterdam de vergeten zoon Henry met zijn halfzus Anneke. In het voorjaar ontmoeten vader Mark en zoon Henry elkaar. FOTO MICHEL BERKERS

door haar buurt. Een vrouwenstem klinkt: 'Truus, wat een toeval jou hier te ontmoeten!' Het blijkt Tineke, de oudere zus van Mark. Ook Tineke is van Hengelo naar Amsterdam verhuisd.

Belangstellend werpt Tineke een blik in de kinderwagen. Ze kan haar verbazing nauwelijks onderdrukken: de kleine lijkt als twee druppels water op haar broer Mark. Van een relatie tussen de twee heeft ze niets geweten.

Ze durft haar broer niet met dit nieuws te confronteren. Meer dan een halve eeuw houdt Tineke het geheim voor zich. Tot ruim 55 jaar later, begin 2016, als Marks andere zoon Manuel is opgespoord (zie kader). De vreugde van die hereniging doet haar besluiten de stilte te doorbreken.

Zoektocht

In de zomer van 2016 belt Mark zijn vriend uit Hengelo – de schrijver van dit verhaal – die voor hem zijn zoon Manuel had opgespoord. Mark vertelt wat hij onlangs van zijn zus Tineke heeft gehoord: het verhaal van een zoon die hij eind jaren 50 verwekt zou hebben. Zou zijn vriend deze inmiddels 57-jarige zoon voor hem kunnen vin-

den?

De zoektocht lijkt aanvankelijk hopeloos. De achternaam van Truus was onbekend, evenals waar ze oorspronkelijk vandaan kwam. De schaarse gegevens doen geen bellen rinkelen bij de oudste bewoners van de Hengelse straat waar Truus als dienstbode woonde en werkte. Bij bronnenonderzoek duikt een lijst met inwonenden van de betreffende straat op: 'verwanten, kostgangers, dienstpersoneel'. Daarin valt de naam Geertruida op. Zou dat de gezochte Truus kunnen zijn? Na intensief zoeken in andere stukken blijkt dat Geertruida inderdaad op het gezochte huisnummer werkte en bovendien in de zomer van 1958 als inwoner van Amsterdam werd ingeschreven.

De volgende vraag: kreeg deze Geertruida in de herfst van 1958 een zoon? Andere archieven en online genealogische databases geven geen duidelijkheid. Ook de gemeente Amsterdam wordt betrokken in het onderzoek. Dan is er succes: in een stuk uit een Haags archief staan zowel de gegevens van Truus als de naam van haar zoon. Zijn geboortedatum past precies in het verhaal.

Na een paar dagen speuren op sociale media wordt Henry gevonden en wordt contact gezocht. Aan de telefoon vallen de laatste puzzelstukjes op hun plek: deze man is zo goed als zeker de zoon van Mark. De foto's die Henry laat zien ondersteunen niet veel later die conclusie. Nader DNA-onderzoek is niet meer nodig: dit zijn vader en zoon.

Ontmoeting

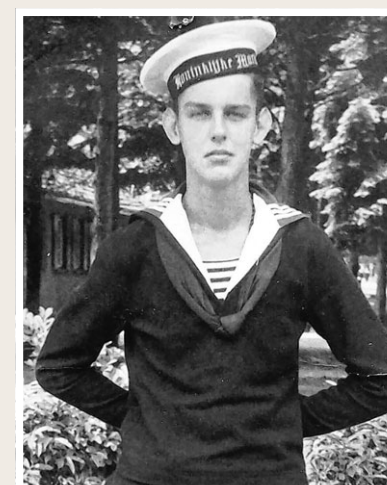
Onlangs heeft Henry kennisgemaakt met zijn eveneens Amsterdamse halfzus Anneke. Het eerste contact was hartelijk en vol herkenning: ze bleken zelfs op dezelfde lagere school te hebben gezeten. Mark, die na zijn marinetijd jarenlang in Amsterdam woonde en daar ook kinderen kreeg, heeft vanuit zijn huidige woonplaats in Indonesië met zijn zoon gebeld. De twee gaan elkaar in het voorjaar ontmoeten. Ook andere broers en zussen verwelkomen Henry als broer.

Henry heeft nog veel vragen. Maar één kwestie is wat hem betreft opgehelderd. Hoewel hij altijd heeft gedacht dat zijn biologische vader van zijn bestaan moet hebben geweten, is het hem nu duidelijk dat Mark nooit op de hoogte is geweest van het feit dat in Amsterdam een kind van hem woonde. Tot afgelopen zomer.

Een lang gekoesterd geheim

In februari beschreef Erik Gigengack in deze krant zijn succesvolle zoektocht naar de Spaanse zoon van zijn vriend Mark. Mark kon zijn zoon in Málaga in de armen sluiten, toen ze elkaar voor het eerst van hun leven zagen.

De zoektocht concentreerde zich destijds op de wijk Playa de San Andrés in Málaga, waar Mark eind vijftiger jaren van de vorige eeuw maar geen afscheid kon nemen van zijn geliefde Aurora. Hij meldde zich te laat terug bij de Koninklijke Marine, wat hem op een gevangenisstraf kwam te staan wegens desertie. De geboorte en het opgroeien van Manolito gingen aan hem voorbij toen hij weer met de marine op reis moest. Initiatieven om zijn zoon later terug te vinden mislukten. In de jaren 80 bleek de arme wijk aan het strand niet meer te bestaan. Door dochter Patricia werd later een beroep gedaan op zowel het Rode Kruis als het programma *Spoorloos*, maar ook hun zoekacties slaagden niet. In een ultieme poging lukte het Gi-

▲ Matroos Mark in zijn tijd bij de Koninklijke Marine.

gengack om Manuel, zoals hij bleek te heten, te vinden. Talloze contacten in Zuid-Spanje en een artikel in de Andalusische krant *Diario Sur* brachten vader en zoon uiteindelijk bij elkaar.

Waar Mark altijd van het bestaan van Manuel geweten heeft, was het nieuws over nog een zoon een volslagen verrassing. Een lang gekoesterd geheim werd pas na ruim 55 jaar prijsgegeven. Nieuw en moeizaam onderzoek volgde. Dat ook hier de gevonden zoon met zijn biologische vader herenigd kan worden, is voor alle betrokkenen een groot geluk. Voor wie wil reageren: www.gyg.nl

Column

MARTHA RIEMSA

Hoofdredacteur

Op de rand van het jaar

Kerst is voorbij, het nieuwe jaar lonkt. Het is de week van de lijstes en bespiegelingen over het voorbijge jaar. Ik had daar alle tijd voor, want een weekje vrij. Met de Top 2000 op de radio ruimde ik eindelijk een rommelige hoek van het huis op, bakte ik koekjes met de jongens en hingens zij met een iPad en ik met een boek al vroeg in de middag op de bank bij de open haard.

Maar het lukte niet goed, het terugkijken op 2016. Ik hou er eigenlijk niet van. Kan het ook niet zo goed. Alles wat vergeten kan worden, vergeet ik vrijwel direct. Wat geweest is, is geweest. Ik ben meer een vooruitkijker. Altijd al geweest. Heb liever de horizon dan het verleden. Liever de belofte dan de herinnering. Al koester ik een aantal heel mooie.

Het past ook bij het werk voor de krant; we kijken altijd vooruit naar de volgende dag. We kijken altijd naar dat wat nieuw is.

Maar je ontkomt er niet aan. Op oudejaarsdag maak je de balans op. En omdat ik niet alles wil vergeten, maak ik gedurende het jaar foto's van fijne momenten, bijzondere gebeurtenissen, van stukjes tekst waar ik nog eens aan wil refereren. En maak ik notities van zinnen die ik opvang op radio of tv die me op de een of andere manier raken. De laatste notitie was van eind november. Er staat: 'De 3 G's: gehoord, gezien, gewaardeerd worden'.

Ik weet niet meer precies waar ik het heb opgevestigd. Het ging over Marokkaanse probleemjongeren, weet ik nog. Iemand stelde dat er een hoop opgelost zou kunnen worden als we ze simpelweg als mens zouden horen, zien en waarderen. Dat zou ook een boel huwelijken redden, dacht ik er achteraan. En relaties tussen ouders en kinderen. Misschien wel heel veel onderlinge verhoudingen in de samenleving. Is het überhaupt niet een heel waardevol kado? Iemand echt horen, echt zien, echt raken? Zeker in een tijd waarin er zoveel ruis is, zoveel geschreeuw, zoveel informatie. En zoveel onzin, uitgestort via sociale media.

En zo kwam het toch nog tot een overpeinzing, aan het eind van het jaar: heb ik eigenlijk goed geluisterd naar de mensen om mij heen? Heb ik ze echt gezien? Voldoende gewaardeerd? Heb ik mezelf voldoende laten zien en horen, een stem gegeven aan mijn angst en hoop, genoe- gen en onbehagen? Hebben we

dat als krant goed genoeg gedaan? En omdat ik liever vooruitkijk dan terug: luister en laat u horen, kijk en laat u zien. Het wordt gewaardeerd. Alle goeds voor 2017!

